



UMEÅ UNIVERSITET

Instruktion för Umeå centrum för arkitektur, design och konst (UmArts)

Typ av dokument:	Instruktion
Datum:	2024-01-26
Dnr:	FS 1.1-1297-23
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2024-02-01 – 2025-12-31
Område:	Beslutsstruktur, delegation och organisation
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Instruktion för Umeå centrum för arkitektur, design och konst (UmArts), fastställd av rektor 22 juni 2023 (FS 1.1-1297-23)



UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

Instruktion för Umeå centrum för arkitektur, design och konst (UmArts)	1
1. Inledning	3
2. Bakgrund	3
3. Instruktion.....	4
3.1. Namn.....	4
3.2. Syfte och uppdrag.....	4
3.3. Organisationsform och verksamhetsperiod.....	4
3.4. Organisatorisk tillhörighet och värdinstitution.....	5
3.5. Organisationsenhetskod	5
3.6. Styrgrupp och föreståndare	5
3.6.1. Föreståndare.....	5
3.6.1.1. Föreståndarens uppgift	5
3.6.2.1. Styrgruppens uppgift.....	6
3.7. Finansiering.....	7
3.8. Administrativt stöd	7
3.9. Utvärdering och uppföljning	7



UMEÅ UNIVERSITET

1. Inledning

Umeå centrum för arkitektur, design och konst (UmArts) syftar till att ta ett samlat grepp kring de konstnärliga verksamheterna vid Umeå universitet för att bibehålla och utveckla hög kvalitet i verksamheten, samt skapa en tydlig målbild för det konstnärliga fältet och stärka dess synlighet och genomslagskraft såväl inom universitetet som nationellt och internationellt.

Föreliggande instruktion anger organisation och styrning av verksamheten i form av ett centrum från och med den 1 mars 2022.

2. Bakgrund

Rektor tillsatte i januari 2006 en arbetsgrupp med uppgift att utreda behov och förväntningar för ett eventuellt framtida konstnärligt campus. Som ett resultat av gruppens arbete tillskrev rektor i december 2006 Umeå kommun och Balticgruppen med en önskan om att konkreta diskussioner och arbeten skulle starta för att klargöra funktionella, ekonomiska och planeringsmässiga förutsättningar för ett konstnärligt campus med lokalisering till det område där Designhögskolan och Konsthögskolan är belägna. Till detta campus skulle då även Bildmuseet lokaliseras, samt en arkitektutbildning under förutsättning att universitetet skulle få rätt att utfärda arkitektexamen. Ett samtida arbete med ansökan om examenstillstånd för arkitektexamen hade även påbörjats i januari 2006. Universitetsstyrelsen fattade i december 2008 beslut om finansiering avseende bl.a. den nya publika verksamheten på konstnärligt campus, hyresrabatter för Konsthögskolan och Arkitektshögskolan samt startbidrag för Arkitektshögskolan (Dnr: UmU 192-11-06).

Under hösten 2015 inleddes på uppdrag av rektor ett arbete för att analysera möjligheterna till förbättrad samordning av verksamheterna vid Konstnärligt Campus (KC). Fyra arbetsgrupper med representanter från de vid Konstnärligt Campus ingående verksamheterna och berörda fakulteter, tillsattes med fokus på områdena *verksamhet och ekonomiska förutsättningar*, *samordnad administration*, *forskning och forskarutbildning* respektive *marknadsföring*. Arbetsgrupperna redovisade sina uppdrag i oktober-november 2015. Frågan har därefter under 2016-2017 diskuterats inom ramen för möten mellan universitetsledning, berörda fakultetsledningar samt chefer och prefekter vid verksamheterna på Konstnärligt Campus (KC).

Rektor gav den 10 oktober 2017 i direktiv att en extern utredare skulle se över befintlig organisationsstruktur och föreslå förändringar i syfte att åstadkomma en koordinerad, effektiv och ändamålsenlig organisation för att bedriva konstnärlig utbildning och forskning av hög kvalitet, attraktiv publik verksamhet samt samverkan och innovation kopplad till det konstnärliga området, i linje med de visioner som formulerades för Konstnärligt Campus av universitetsstyrelsen december 2008 (FS 1.2.1-1664-17).

Med det som utgångspunkt gick uppdraget för extern utredning till Peter Honeth, som till rektor och universitetsstyrelsen överlämnade rapporten *”En konstnärlig profil för universitetet – Förslag till organisation av konstnärlig utbildning och forskning vid Umeå universitet”*. Universitetsstyrelsen behandlade rapporten vid sitt sammanträde den 7-8 juni 2018 och beslutade att uppdra till rektor att 1) en projektledare skulle tillsättas för det vidare arbetet, 2) att en noggrann risk- och konsekvensanalys skulle genomföras i relation till utredningens förslag, samt inkomna remissynpunkter på denna, samt att 3) projektledaren skulle arbeta för utveckling och förankring av en ny organisation och utveckling av en gemensam målbild för verksamheterna vid Konstnärligt Campus. Med utgångspunkt för detta beslut fastställde universitetsstyrelsen den 4 oktober 2018 en projektplan för projektet *Konstnärligt Campus* (FS 2.9 -1673-18). Syftet med projektet, under ledning av professor Mikael Wiberg, var att ta fram förslag för utveckling och omorganisering av Konstnärligt Campus vid Umeå universitet, samt att förankra och förbereda förändringar att träda i kraft den 1 januari 2020.



UMEÅ UNIVERSITET

Universitetsstyrelsen beslutade den 3 april 2019 att uppdra till projektledaren att revidera ursprunglig projektplan så att ingen förändring av fakultetstillhörighet genomförs för ingående verksamheter, att fastställa den inriktning för strategisk utveckling av Konstnärligt Campus och det konstnärliga fältet som projektet föreslagit, samt uppdra till rektor att genomföra nödvändig implementation för fortsatt uppbyggnad av Umeå universitets konstnärliga verksamhet, inkluderat att inrätta ett centrum för det konstnärliga fältet med ikraftträdande den 1 januari 2020. Föreslagna ingående organisatoriska enheter i centrumet är Bildmuseet, Designhögskolan, Arkitektshögskolan, Konsthögskolan, Humlab samt Institutionen för Estetiska ämnen i lärarutbildningen.

Föreliggande instruktion utgör redovisning för vad som ska gälla för detta centrum.

3. Instruktion

3.1. Namn

Centrumets svenska benämning ska vara:
Umeå centrum för arkitektur, design och konst

Centrumets engelska benämning ska vara:
Umeå Centre for Architecture, Design and the Arts

Centrumets förkortning ska vara:
UmArts

3.2. Syfte och uppdrag

Umeå centrum för arkitektur, design och konst ska verka för utveckling av det konstnärliga fältet och kreativ verksamhet vid Umeå universitet, vilket här inbegriper konstnärlig forskning, forskning på vetenskaplig grund, utbildning samt publik verksamhet. I uppdraget ligger också att öka Umeå universitets närvaro och bidra till det konstnärliga fältet.

I uppdraget för Umeå centrum för arkitektur, design och konst ingår att:

- vid Umeå universitet verka för att trygga, utveckla och höja det konstnärliga fältets kvalitet,
- skapa en tydlig målbild för det konstnärliga fältet vid Umeå universitet och stärka det konstnärliga fältets synlighet och genomslagskraft såväl inom universitetet som nationellt och internationellt,
- stödja och uppmuntra samverkan mellan konstnärlig forskning och forskning på vetenskaplig grund vid Umeå universitet,
- utveckla Umeå universitet strategier för det konstnärliga fältet och dess relaterade verksamheter samt att verka för att implementera och följa upp dessa.

3.3. Organisationsform och verksamhetsperiod

Umeå centrum för arkitektur, design och konst ska organiseras som ett centrum.

Vid centrumet ska det inte finnas någon anställd personal. Den personal som behövs för centrumets verksamhet ska vara anställd vid en institution, arbetsenhet eller motsvarande vid Umeå universitet och delta i centrumets verksamhet enligt överenskommelser mellan ingående parter.

Centrumet har inrättats för en verksamhetsperiod som sträcker sig från den 1 januari 2020 till den 31 december 2025. Ansökan om en eventuell ny verksamhetsperiod lämnas till till rektor i samband



UMEÅ UNIVERSITET

med den utvärdering som ska inlämnas till rektor den 31 december 2024 enligt punkt 3.9 i denna instruktion.

3.4. Organisatorisk tillhörighet och värdinstitution

Umeå centrum för arkitektur, design och konst är organisatoriskt placerat under universitetsdirektören, och administreras av institutionen Arkitektshögskolan. Universitetsdirektören, eller den universitetsdirektören delegerar till, har attesträtt m.m.

3.5. Organisationsenhetskod

Umeå centrum för arkitektur, design och konst har organisationsenhetskod 7720.

3.6. Styrgrupp och föreståndare

För centrumets övergripande styrning ska det finnas en styrgrupp och den dagliga verksamheten leds av en föreståndare.

3.6.1. Föreståndare

Föreståndarskapet är tidsbegränsat uppdrag där utsedd person förordnas för en definierad verksamhetsperiod och har sin grundanställning vid en institution, arbetsenhet, eller motsvarande vid Umeå universitet.

Föreståndaren ska utses av rektor efter samråd med berörda dekaner. Mandatperioden för föreståndaren ska avse en period om fyra år. Vid ett omförordnande ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget.

Föreståndaren rapporterar dels till universitetsdirektören, eller den som universitetsdirektörens delegerat till, dels till styrgruppen och dess ordförande. Föreståndaren rapporterar även till värdinstitutionens prefekt i fråga om administration och drift av centrumet.

Vid behov kan ställföreträdande tillika biträdande föreståndare utses.

Villkor för föreståndaren och biträdande föreståndare ska sättas med utgångspunkt (exempelvis vad gäller uppdragstillägg) i dokumentet *Regel för villkor för akademiska ledningsuppdrag*.

3.6.1.1. Föreståndarens uppgift

Föreståndaren har det övergripande ansvaret för planering, utveckling, ledning och samordning av verksamheten vid Umeå centrum för konst, arkitektur och design. I uppdraget ligger också att öka samverkan såväl mellan de i centrumet ingående verksamheterna som med universitetet i övrigt. Föreståndaren ansvarar för och beslutar om centrumets löpande ekonomi inom ramen för fastställd budget. Föreståndaren fattar de beslut som inte ankommer på styrgruppen att besluta om och som följer av rektors besluts- och delegationsordning och berörd vidaredelegation.

Föreståndaren har ansvar för att verksamheten planeras och att budget och bokslut fastställs, att verksamhet och ekonomi följs upp och att nödvändiga underlag lämnas för årsredovisning. Föreståndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och riktlinjer vid Umeå universitet samt centrumets instruktion, verksamhetsplan, mål och uppdrag. Föreståndaren disponerar medel inom ramen för beslutad budget. Föreståndaren fattar de beslut som inte ankommer på styrgruppen att besluta om och som följer av rektors besluts- och delegationsordning och universitetsdirektörens vidaredelegationer.

I föreståndarens uppgifter ingår därutöver

- att initiera och bereda ärenden till styrgruppen



UMEÅ UNIVERSITET

- att verkställa styrgruppens beslut
- att ta initiativ som främjar centrumets vetenskapliga och konstnärliga höjd
- att vara centrumets främste kontaktperson gentemot verksamheter inom och utom universitetet
- att främja samarbeten med andra motsvarande centrum och verksamheter i landet

3.6.2. Styrgrupp; sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet

Umeå centrum för arkitektur, design och konst leds av en styrgrupp som utses av rektor. Styrgruppen består av sju (7) ledamöter enligt nedan

Kategori	Antal
Ordförande*	1
Vice ordförande*	1
Lärare (efter nominering från berörda fakulteter)	3
Extern ledamot	1
Student (utes av berörda studentkårer gemensamt)	1
	Summa 7
Ständigt adjungerad med yttranderätt: Föreståndaren Adjungerad vid behov: Prefekter och föreståndare vid de i centrumet ingående verksamheterna	

*Byte av ordförande samt vice ordförande sker efter varje mandatperiods utgång och uppdragen ska alterneras växelvis mellan dekan för Teknisk- naturvetenskaplig fakultet och dekan för Humanistisk fakultet.

Föreståndaren är huvudföredragande i styrgruppen. Det åligger föreståndaren att, efter samråd med styrgruppens ordförande, initiera och bereda ärenden inför styrgruppens sammanträden samt verkställa styrgruppens beslut. Det är föreståndarens ansvar att till styrgruppen lämna förslag på verksamhetsplan, budget och bokslut.

Styrgruppen ska sammanträda minst en gång per termin och därutöver när minst tre (3) ledamöter så önskar. Styrgruppens möten ska protokollföras. Styrgruppen är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de övriga ledamöterna är närvarande. Omröstning i styrgruppen ska vara öppen och avgörs med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden vid mötet utslagsröst. Styrgruppens mandatperiod fastställs i samband med rektorsbeslut om utseende och bör i normalfallet vara fyra (4) år.

Villkor och ersättningar för styrelsens externa ledamöter ska sättas i enlighet med *Regler för arvoden och ersättningar vid universitets styrelser, kommittéer, råd och nämnder*. En enskild ledamot får maximalt förordnas för två på varandra följande mandatperioder om totalt åtta år.

3.6.2.1. Styrgruppens uppgift

Umeå centrum för arkitektur, design och konst ansvarar för



UMEÅ UNIVERSITET

- att utgöra ett gemensamt organ för prioritering och beslut om användning av centrumets medel
- verksamheten vid centrumets övergripande inriktning och utveckling – inklusive konstnärliga, vetenskapliga och budgetmässiga prioriteringar – samt att i övrigt främja verksamheten
- att årligen besluta om verksamhetsplan enligt anvisningar
- att besluta om mål för verksamheten utifrån beslutat uppdrag
- att årligen besluta om budget enligt anvisningar
- att årligen besluta om bokslut enligt anvisningar

Styrgruppen har även att besluta om ev. inrättande av rådgivande organ (Advisory Boards), dessa organs uppgift, sammansättning och mandatperiod etc.

3.7. Finansiering

Centrumet finansieras med anslagsmedel och anslagsposten som universitetsstyrelsen anvisat för förstärkning och uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar och att dessa medel knyts till centrumet.

3.8. Administrativt stöd

Umeå centrum för arkitektur, design och konst finansierar inom ramen för egen budget sitt administrativa stöd, som tillhandahålls genom överenskommelser med värdinstitutionen.

3.9. Utvärdering och uppföljning

Centrumet ska utvärderas inom sex år (slututvärdering) efter inrättandet. Utvärderingarnas resultat ska beaktas inför beslut om fortsättning eller avveckling av centrumet. Föreståndaren ansvarar för att utvärderingarna initieras och att den rapporteras till inrättande instans och berörda parter. Självvärderingen ska fastställas av styrgruppen och ska innehålla en rekommendation om fortsatt verksamhet, avveckling eller ombildning. Därutöver kan styrgruppen besluta om utvärderingen ska innehålla ytterligare underlag. Utvärderingen tillsänds till rektor för beslut om fortsättning eller avveckling av centret minst åtta månader före verksamhetsperiodens utgång, d.v.s. senast den 31 december 2024.